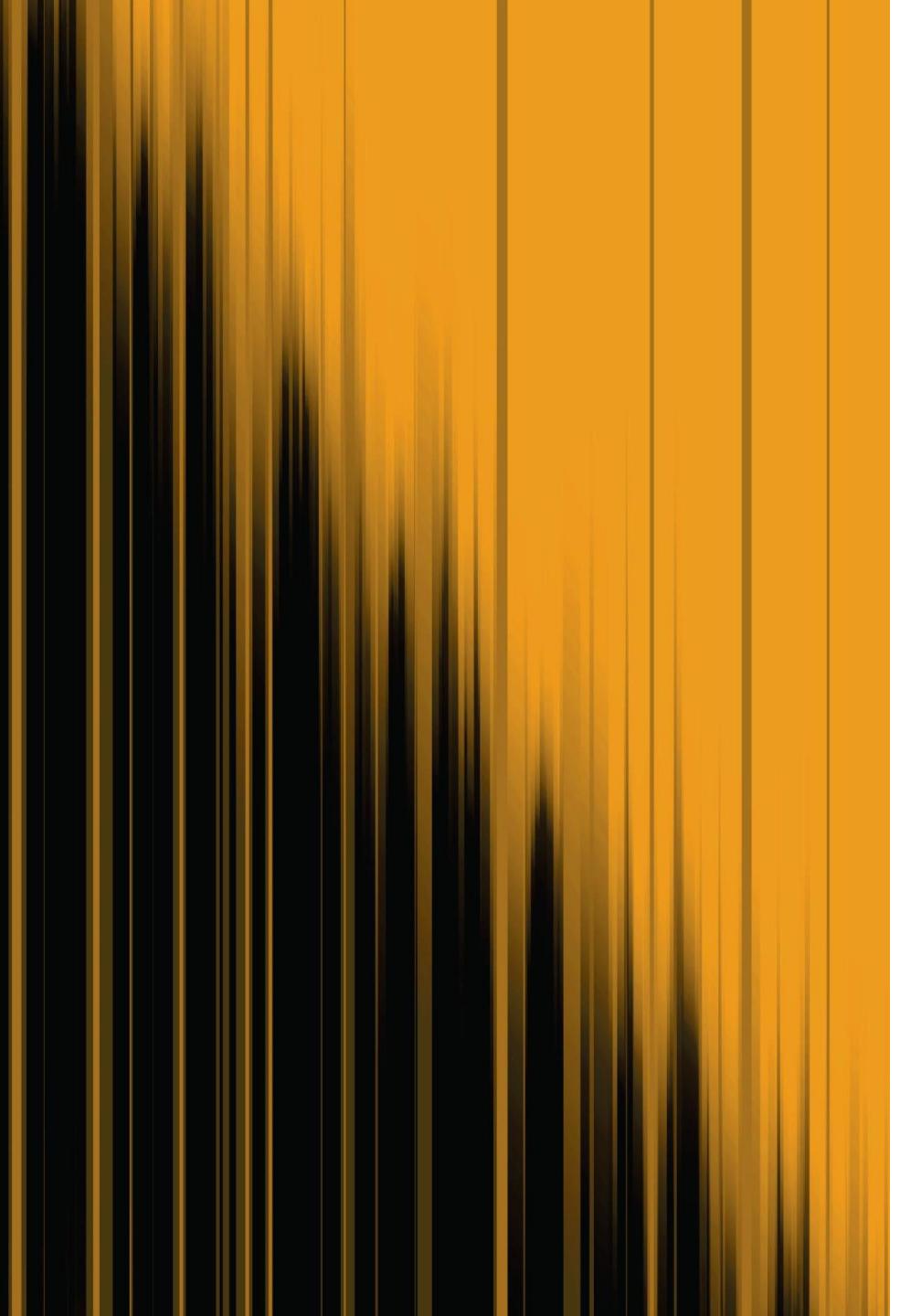

KOMPOSISJON

= å sette sammen ulike elementer til en helhet

Ordet komposisjon kommer fra latin og er satt sammen av cum, som betyr *med*, og ponere, som betyr å plassere eller *sette sammen*.

Komposisjonsprinsippene

---

1. Kontrast
2. Balanse
3. Bevegelse
4. Enhet / rytme / repetisjon
5. Tredelingsregelen
6. Det gylne snitt

1. Kontrast

... er når noe skiller seg fra noe annet. Kontraster framhever noe og gjør det mer synlig. Dette er viktig for å kommunisere et budskap. (Fargekontrasten mellom bokstavene og papiret gjør at du kan lese det som står her best mulig)

Kontraster er med på å lage liv og spenning. Men *for* mye støy kan ta oppmerksomheten bort fra det du vil vise.

Størrelseskontrast

Formkontrast

Fargekontrast

Komplementærarfagekontrast

Lys / mørk-kontrast

Teksturkontrast

2. Balanse

Er med på å gi trygghet og ro.

Hjernen vår leter automatisk etter balanse. Hvis en komposisjon er i ubalanse, kan det skape forvirring og formidle utrygghet.

Å skape balanse handler ikke nødvendigvis om å ha like mange elementer på venstre og høyre eller øvre og nedre halvdel av en side. Noen farger er lyse og virker lette, mens andre er mørke og virker tunge. Noen elementer er kompakte, mens andre er mer transparente. Fordelingen av farger og elementer og bruk av luft (mellomrom) mellom elementene kan skape visuell likevekt i et arbeid.

Symmetri

= elementene er fordelt likt på høyre og venstre side.

Asymmetri

= elementene er
fordelt ujevnt, men
virker balansert
likevel.

3. Bevegelse

Utfordrer oss og skaper liv, spenning og forventninger.

Oppnås ved bruk av linjer: vertikale, horisontale, diagonale.

Horisontale og vertikale linjer skaper ro, skrålinjer, bølger eller s-linjer skaper bevegelse og dynamikk.

Når vi snakker om bevegelse i en komposisjon, tenker vi som regel ikke på objekter som beveger seg fysisk. Det er blikket vårt som beveger seg, det følger automatisk linjer eller former i komposisjonen mens vi "leser" den.

S-linjer skaper bevegelse og dybde

Skrå linjer gir et inntrykk av spenning og bevegelse

Vannrette linjer skaper ro og dybde.

Loddrette linjer gir inntrykk av høyde, kraft og verdighet.

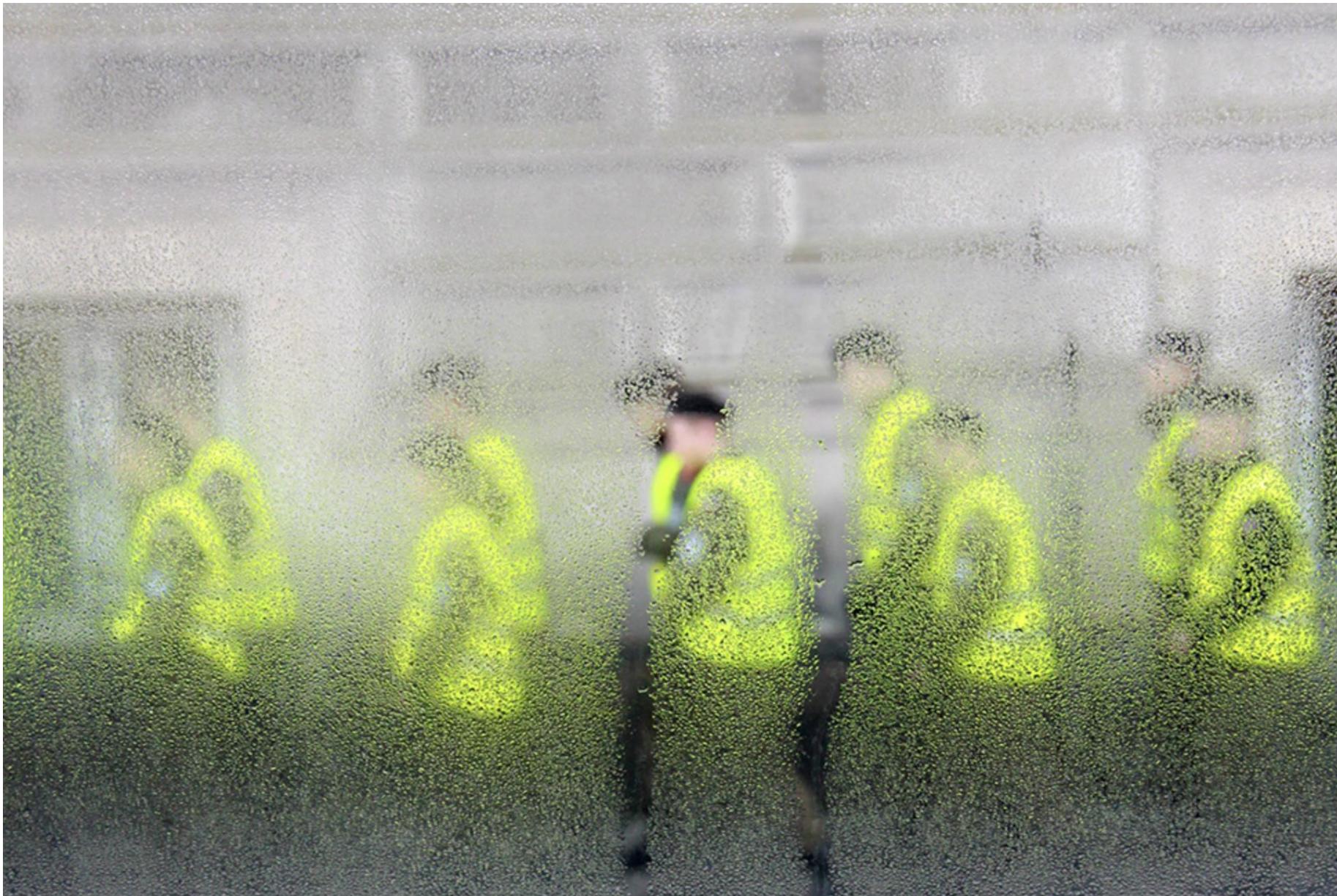
4. Enhet / rytme / repetisjon

Med enhet mener vi at komposisjonen oppleves som en helhet. Det kan vi oppnå på ulike måter. For eksempel kan vi gjenta en form eller en farge mer eller mindre regelmessig, omtrent som et refeng eller en bestemt rytme i en musikkomposisjon.

Gjentakelse skaper harmoni og helhet.

Vi kan skape regelmessig rytme ved å gjenta former, linjer eller grupperinger i lik avstand fra hverandre. Rytmen i en komposisjon kan også være uregelmessig, med ulik avstand mellom elementene. Likevel grupperer vi gjerne elementene slik at det blir en viss ro eller harmoni over helheten.

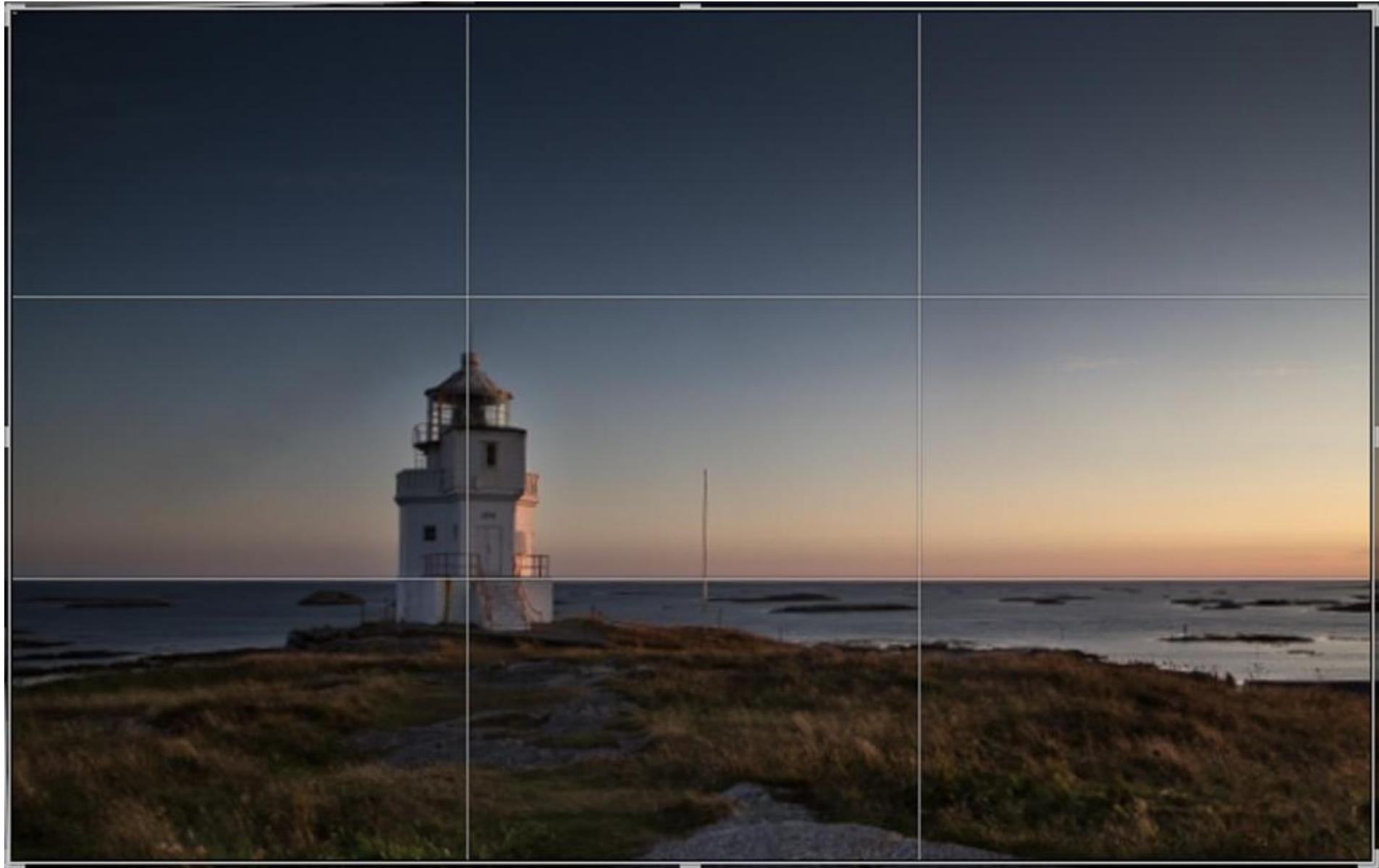

5. Tredelingsregelen

Handler om å skape mer energi i bildet ved å unngå midten. Ved hjelp av et rutenett med ni like store ruter som du enten forestiller deg når du leter etter bilder, eller ser i søkeren på kameraet ditt, skal du plassere hovedmotivet i ett av de fire punktene der linjene krysser hverandre. Dette vil da gi et proporsjonalt forhold på 1:2.

Ved å følge tredelsregelen vil du få bildet ditt til å gi inntrykk av spenning og energi, samt skape mer interesse for motivet.

6. Det gylne snitt

Det gylne snitt kommer fra naturen selv og gir den perfekte balanse, og har påvirket matematikere, kunstnere og arkitekter i flere tusen år.

Det er en helt spesiell form for asymmetrisk balanse.

Når vi deler en firkantet flate i tre like deler både vann- rett og loddrett vil delelinjene ligge omrent i ”det gyldne snitt”. De beste fokuspunktene finner vi der linjene krysser hverandre. Her plasserer kunstneren/fotografen/ designeren de viktigste elementene.

DIDION

Wednesday, November 16

7:00 p.m.

ALOUD at Vibiana

The White Album to Blue Nights:
An Evening with Joan Didion

Library
Foundation
of Los Angeles

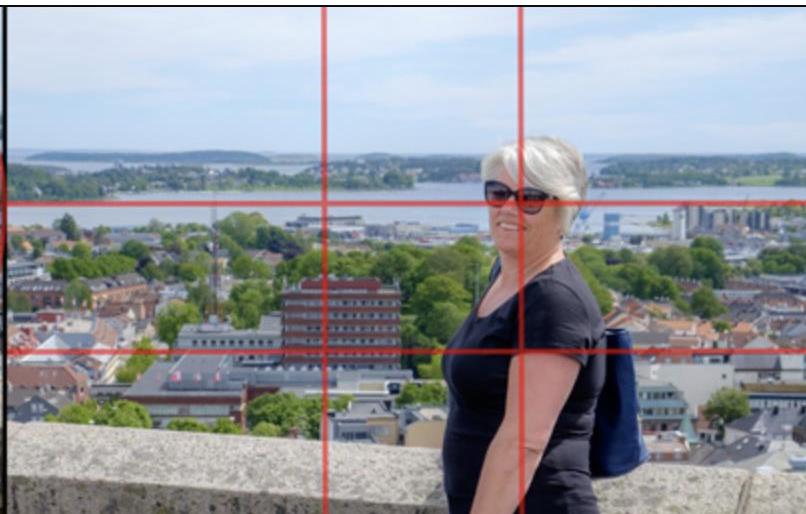
[ALOUD]

Forskjellen på tredelingsregelen og det gylne snitt:

Gylne snitt 1 : Fibonaccispiral

Gylne snitt 2 : Phi Grid

Tredeling (Rule of thirds)

